

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Mevr. I. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

cc. Ministerie van Economische Zaken & Klimaat (Mevr. Mona Keizer)
cc. Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (Dhr. Jos Vranken)

Woensdag, 29 april 2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

De constatering dat onze samenleving in korte tijd is veranderd, bevat geen nieuws. De gevolgen door het coronavirus zijn voor de cultuur- en erfgoedsector ontstellend groot. Namens het bestuur van stichting Kastelen, historische Buitenplaatsen & Landgoederen (SKBL) spreek ik onze waardering uit voor de inzet waarmee het kabinet een pakket aan nood- en steunmaatregelen heeft ingericht voor gedupeerde personen en organisaties. Toch vragen wij u voor de Nederlandse kastelen & historische buitenplaatsen specifiek uw aandacht. Onze stichting voelt samen met de besturen & directies van museaal benutte kastelen & historische buitenplaatsen grote zorg voor het voortbestaan van deze sector. In aanvulling op verzoeken van o.a. Federatie Instandhouding Monumenten, Kunsten '92 en Federatie Grote Monumentengemeenten, vragen ook wij nu uw aandacht en hulp.

sKBL

Als nationaal podium, voortgekomen uit het succesvolle *Nationale Jaar voor de Historische Buitenplaatsen 2012*, spant sKBL zich in om KBL met hun historische tuinen/parken & landschappen voor de toekomst te bewaren. Hiervoor richten wij ons op het verwerven en vergroten van de publieke zichtbaarheid van de ca. 650 historische objecten, die door OCW tot dit erfgoed worden gerekend. sKBL gelooft dat een grotere zichtbaarheid tot meer maatschappelijke inspanning en politieke steun leidt om dit erfgoed te behouden. Een tweede doel is gericht op verbinding. Dit erfgoed komt uit een identieke bestuurlijke en/of elitegeschiedenis voort. Ze zijn in wezen hetzelfde, maar het beheer is in handen van diverse groepen zoals particulieren, natuurorganisaties en/of huizen die als museum of als horeca worden benut. Die groep nodigen wij bij sKBL uit om op algemeen belangenniveau kennis en ervaring te delen en stimuleren hen tot meer samenwerking.

Maatschappelijke, organisatorische en financiële gevolgen

KBL genieten bij een groot publiek waardering. Dit blijkt ook uit de campagnes van onder meer het NBTC en Regionale Bureaus voor Toerisme in ons land. In deze crisistijd blijkt bovendien dat mensen vertroosting vinden in de toegankelijke bossen en natuurgebieden. Juist nu blijkt hoe belangrijk de samenleving groen- en rood

www.skbl.nl Stichting Digitaal Portaal voor Nederlandse Kastelen, historische Buitenplaatsen en Landgoederen.

Jennemie Stoelhorst • Huis Landfort • Landfortseweg 4 • 7078 BT Megchelen • The Netherlands • +31(0)6 234 11 655 • jstoelhorst@skbl.nl • IBAN NL74 ABNA 0430 3337 14 • BIC ABNA NL2A

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

erfgoed ervaren. Daarom betreuren alle museaal benutte kastelen & historische buitenplaatsen dat zij hun waardevolle maatschappelijke en educatieve diensten nu niet kunnen uitoefenen. Huizen, tuinen/parken en horeca zijn goeddeels dicht. Educatieve activiteiten (rondleidingen, exposities, lezingen, schooleducatie, concerten, etc.) zijn afgelast en van de ruim 10.000 vrijwilligers zit het grootste deel nu noodgedwongen thuis. Hun betrokkenheid is hoogst belangrijk voor het voortbestaan van dit erfgoed en wordt zeer gemist. Directies en besturen vrezen voor hun museale organisaties de sociale implicaties en gevolgen. Naast de zorgen voor het welzijn van medewerkers & vrijwilligers, zijn er de rampzalige financiële gevolgen voor de huizen. Een door ons gehouden inventarisatie toont aan, dat het voortbestaan van talrijke museaal benutte kastelen & historische buitenplaatsen op het spel staat. Door het ontbreken van entreegelden en de annulering van alle evenementen komt geen geld meer binnen. Echter, de kosten voor instandhouding gaan onverminderd voort. Alle museale huizen spreken hun grote zorgen uit over de effecten op korte en lange termijn. Zo is de 1,5 meterregel in dit erfgoed (kamertjes, trappenhuisen, nauwe entrees) moeizaam toepasbaar. Hoe ziet hun toekomst er uit? Bovendien zijn wij zeer bezorgd over de (financiële en toeristische) implicaties voor lokale en regionale gemeenschappen als deze instellingen zouden wegvallen.

Cultureel ondernemerschap

Dankzij cultureel ondernemerschap is deze sector creatief en ondernemend. Dat is op dit moment belangrijk. Velen verzorgen voor hun publiek digitale presentaties van bijzondere collecties en/of brengen verhalen tot leven. Ook spant men zich in de betrokkenheid van vrijwilligers vast te houden door hen regelmatig te informeren met nieuws of hen uit te nodigen voor mail- en app-groepen. Instellingen werken aan plannen en protocollen om na deze periode veilig en verantwoord vrijwilligers en bezoekers toe te laten. Initiatieven die wij als SKBL van harte ondersteunen.

Verzoek om steun

Waar mogelijk doen de huizen een beroep op steunmaatregelen om de korte termijn nood op te kunnen vangen. De meeste huizen zijn echter zo afhankelijk van publieksinkomsten, dat de huidige steun ontoereikend is. Daarbij is het bovendien onduidelijk of de extra noodmaatregelen beschikbaar zijn voor niet-gesubsidieerde (particulier toegankelijke) huizen terwijl zij in het maatschappelijke en sociale veld van gelijk belang zijn. Voor allen geldt, dat de toekomst onzeker is en dat de wijze waarop beschikbare maatregelen worden aangewend, hen tussen wal en schip doet belanden. Met klem vragen wij uw aandacht voor het behoud van het cultuurgroene erfgoed. Door het wegvallen van vrijwilligers blijft veel werk liggen, terwijl de lente en alles wat daarmee samenhangt, zeer tot tuinwerk uitnodigt en noodzaakt.

Mogen wij zo vrij zijn om een klemmend beroep op u te doen voor adequate aanvullende ondersteuning voor deze bijzondere categorie erfgoederen? Een uitkomst zou kunnen zijn om de Subsidie Instandhouding Monumenten (SIM) van 60% naar 80% te verhogen. Dat komt indirect ook het voortbestaan van de

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

restauratiesector ten goede. Hulp is nodig om de 1,5 meter gedragsregels te implementeren opdat huizen mensen kunnen ontvangen. Wij denken hierbij aan oplossingen voor contactloze kaartverkoop, audiotours en extra maatregelen op het gebied van hygiëne en veiligheid voor medewerkers & publiek. Soms stellen gemeentes en overheden een prestatie-eis bij subsidietoekenning, maar dit is nu erg lastig en per provincie loopt het beleid uiteen. Zondermeer zinvol is als u uw ministeriële invloed aanwendt om subsidiënten uit de particuliere sector waar mogelijk financieel bij te springen en uw advies aan provincies & gemeentes is belangrijk om (financiële) coulance voor kastelen & historische buitenplaatsen op te brengen. Helpt u onze nationale schatten te bewaren en zo Nederland groen en waardevol te houden?

Dank u wel en wij vernemen graag van u.

Met vriendelijke groeten, namens het bestuur van SKBL,

Jennemie Stoelhorst
directeur

Deze brief is medeondertekend door de besturen en directies van:

01. Kasteel Duivenvoorde (Voorschoten),
02. Stichting Twickel (Ambt-Delden),
03. Museum Huis Bergh ('s-Heerenberg),
04. Stichting Erfgoed Landfort (Megchelen, gem. Oude IJsselstreek),
05. Huygens' Hofwijck (Voorburg),
06. Kasteel Middachten (De Steeg),
07. Kasteel de Haar (Haarzuilens),
08. De Fraeylemaborg (Slochteren),
09. Kasteel Museum Sypesteyn (Loosdrecht),
10. Museum Nienoord | Nationaal Borg & Rijtuigenmuseum (Leek),
11. Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen voor Kasteel Ammersoyen, Kasteel Cannenburch, Kasteel Doorwerth, Kasteel Hernen, Kasteel Rosendael, Kasteel Doornenburgh en Huis Zypendaal,
12. Stichting Edwina van Heek voor Huis Singraven (Denekamp) en Huis Zonnebeek (Enschede),
13. Stichting Limburgs Landschap voor Kasteel Arcen, Kasteel Elsloo, Huys Kaldenbroek en Chateau Neercanne.

Dit schrijven is ter kennisgeving verzonden naar de RCE, de Raad voor Cultuur, het IPO, VNG, Kunsten '92, FIM, Federatie Grote Monumentengemeenten, D66 Thema-afdeling Cultuur & Media en journalistieke betrokkenen.